

Boverket
remiss@boverket.se

Yttrande över Remiss - Boverkets förslag till föreskrifter om krav på tomter och andra anläggningar på tomter m.m.

Er beteckning: 3295/2022

Beskrivning av ärendet

Boverket föreslår nya föreskrifter om krav på tomter och vissa andra anläggningar än byggnader på tomter. De föreslagna föreskrifterna preciserar krav i 8 kap. 9 § plan- och bygglagen (2010:900), PBL, för obebyggda tomter som ska bebyggas när det gäller tillgänglighet och användbarhet för personer med nedsatt rörelse- och orienteringsförmåga, framkomlighet för utryckningsfordon och skydd mot olyckor.

De föreslagna föreskrifterna preciserar även krav i 3 kap. 10 § plan- och byggförordningen (2011:338), PBF, om säkerhet vid användning för uppförande av vissa andra anläggningar än byggnader på tomter och kraven på projektering, utförande och kontroll i 10 kap. 5 § PBL när det gäller dessa anläggningar.

Författningsförslaget ska tydliggöra rollfördelningen, som innebär att staten bestämmer kravnivåerna och att samhällsbyggnadssektorn får större möjligheter att utveckla lösningar som uppfyller kraven.

Författningsförslaget ska fortsatt utformas som funktionskrav, men bestå av färre regler. För övrigt gäller att föreskrifterna inte ska innehålla några allmänna råd och inte hänvisa till standarder eller till föreskrifter eller allmänna råd från andra myndigheter eller organisationer.

Därigenom får samhällsbyggnadssektorn bättre förutsättningar för att kunna vara mer proaktiv och ta ansvaret för att utveckla lösningar som möter de utmaningar som sektorn står inför, exempelvis inom hållbarhet och ekonomi. Sektorn har expertisen och kan bättre identifiera vilka lösningar som behöver utvecklas, jämfört med om statens styrning är mer detaljerad och långtgående.

De nya föreskrifterna föreslås träda i kraft den 1 juli 2024. Samtidigt upphävs motsvarande regler i Boverkets byggregler (2011:6) – föreskrifter och allmänna råd, BBR. Den nya författningen föreslås ha en övergångstid om ett år.

Målet för Boverkets regelarbete är att författningsförslaget ska ha en tydlig struktur där krav ställs på funktion och där allmänna råd ska finnas endast undantagsvis.

Författningsförslaget formuleras som teknik- och materialneutrala verifierbara funktionskrav. När föreskrifterna uttrycks som funktionskrav, utan den begränsning som de allmänna rådets normerande roll kan innebära, tydliggörs det att byggherrar får frihet att föreslå egna lösningar som uppfyller föreskrifterna. Därigenom främjas kostnadseffektiva lösningar och nytänkande som på längre sikt kan bidra till att förbättra produktiviteten och pressa byggkostnaderna.

Boverket bedömer att författningsförslaget kommer att få begränsade direkta konsekvenser för tillämpningen jämfört med hur motsvarande regler tillämpas idag. Konsekvensutredningen redovisar Boverkets förslag till föreskrifter om krav på tomter och vissa andra anläggningar än byggnader på tomter. Konsekvensutredningen beskriver författningsförslaget, vad Boverket har utrett samt konsekvenserna av förslaget. Direkta kostnadsmässiga konsekvenser för berörda aktörer uppstår framför allt till följd av insatser för inläring, anpassning av arbetssätt och kompetensutveckling. Boverket har inte identifierat någon ökning av produktionskostnader som direkt konsekvens av författningsförslaget.

Handböcker, standarder, branschstandarder och branschöverenskommelser kommer tillsammans med Boverkets vägledning att få en viktig roll vid tolkning av reglerna.

Länsstyrelsens ställningstagande

Länsstyrelsen Blekinge ställer sig positiv till regelutveckling som leder till kostnadseffektiv samhällsplanering och underlättar byggandet av goda bostäder.

Boverkets föreslagna regelmodell handlar om att minska mängden regler, att ta bort alla allmänna råd och hänvisningar till standarder, att låta det allmänna sätta nivåerna genom funktionskrav samt att lämna åt sektorn att ta fram lösningar och verifieringsmetoder.

Länsstyrelsen Blekinge menar att Boverkets regelmodell öppnar upp för fler tolkningar, vilket innebär en risk för olika tolkningar i olika kommuner. Det ger även möjlighet för oseriösa byggherrar som vill ta genvägar. Detta innebär inte att processen blir effektiv, vilket regelutvecklingen avsågs bidra till.

Länsstyrelsen Blekinge välkomnar en ökad innovation inom byggandet. I vår strävan om hållbart samhällsbyggande behövs det fler innovativa lösningar. Ambitionen med föreskrifterna är att de ska leda till ökad

innovation i branschen genom att byggherrar får frihet att föreslå egna lösningar som uppfyller föreskrifterna. Länsstyrelsen Blekinge ser en risk med att tolkningsfrågor överläts till branschorganisationerna och det är oklart hur denna roll kommer att hanteras.

Länsstyrelsen Blekinge instämmer i att det är lämpligt att ha funktionsregler för sig och vägledning för sig.

Länsstyrelsen Blekinge anser att det är olämpligt att regelverket är beroende av tolkningar. En risk är också att funktionskraven kan bli otydliga för oerfarna byggare vilket kan leda till missförstånd och att det begås fel. Det är därför lämpligt att Boverket även tar fram en tillräckligt omfattande vägledning för att underlätta användningen av föreskrifterna.

Vidare när det gäller tolkningen av föreskrifterna ställer det krav på kompetens hos kommunernas handläggare samt byggnadsnämnderna, vilket i sin tur kan leda till längre handläggningstider om det behövs fördjupade kunskaper. Kompetensutveckling av kommunernas handläggare och byggnadsnämnder kan vara speciellt svårt i mindre kommuner med få person- och ekonomiska resurser. Länsstyrelsen Blekinge ser därför en risk att landets kommuner kan komma att göra olika bedömningar.

Länsstyrelsens synpunkter

7.3.2 Länsstyrelsernas tillsynsvägledning

Boverket ska tillsammans med länsstyrelsen ge tillsynsvägledning i enlighet med 8 kap 13-14 §§ PBF. Införandet av ett ändrat regelverk för byggregler kommer att innebära ett ökat behov av vägledningsinsatser. Arbetet kommer inledningsvis att bli resurskrävande, men även fortsättningsvis kommer sannolikt behovet av tillsynsvägledning att öka när kommunerna ska ingripa senare i byggprocessen.

Länsstyrelsen Blekinge delar därför inte Boverkets bedömning om att länsstyrelsens arbetsbelastning inom detta område kommer att avta på längre sikt.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av avdelningschef Inger Hansson med samhällsplanerare Jaana Asp som föredragande.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.